

Brusel 27. srpna 2021
(OR. en)

11404/21

Interinstitucionální spis:
2021/0281(NLE)

CCG 44

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	26. srpna 2021
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2021) 498 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech, pokud jde o společný postup o dočasném snížení minimální zálohy

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2021) 498 final.

Příloha: COM(2021) 498 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 26.8.2021
COM(2021) 498 final

2021/0281 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat písemným postupem účastníků
Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech, pokud jde o společný postup o
dočasném snížení minimální zálohy**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který mají účastníci Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) zaujmout jménem Unie písemným postupem v souvislosti s plánovaným společným postupem o dočasném snížení minimální zálohy.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1 Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Ujednání je gentlemanskou dohodou, jejímž cílem je poskytnout rámec pro řádné používání státem podporovaných vývozních úvěrů. V praxi to znamená jednak zajištění rovných podmínek pro hospodářskou soutěž založenou na ceně a kvalitě vyváženého zboží a služeb, a nikoli na stanovených finančních podmínkách, a usilování o odstranění dotací a narušení obchodu v souvislosti se státem podporovanými vývozními úvěry (dále jen „státní podpora“). Ujednání vstoupilo v platnost v dubnu 1978 na dobu neurčitou.

Ujednání je administrativně zakotveno v OECD a podporováno sekretariátem OECD pro úvěry. Nejedná se však o akt OECD¹.

Evropská unie – a nikoli členské státy – je účastníkem ujednání, které bylo provedeno v *acquis communautaire* na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011². Ujednání je proto právně závazné z hlediska práva Unie.

2.2 Účastníci ujednání

Ujednání má v současné době jedenáct účastníků (dále jen „účastníci ujednání“): Austrálie, Evropská unie, Japonsko, Kanada, Korea, Norsko, Nový Zéland, Spojené království, Spojené státy, Švýcarsko a Turecko.

Účastníci ujednání mohou přijmout rozhodnutí o změnách ujednání, a zejména mohou přijmout společné postupy v souladu s kapitolou IV oddílem 5 ujednání. Rozhodnutí jsou přijímána konsensem, takže pokud některý účastník vznese námitku, nelze změnu ujednání nebo společného postupu přijmout.

Evropská komise zastupuje Unii na zasedáních účastníků ujednání, jakož i v písemných postupech pro rozhodování účastníků ujednání.

Společný postup je nástroj v rámci ujednání, který účastníkům výjimečně umožňuje odchýlit se od ustanovení ujednání pro konkrétní transakci nebo dočasně pro nespecifický počet transakcí. Společné postupy mohou být přijaty v písemném postupu nevyjádřením se, protože pokud se účastník nevyjádří, má se za to, že návrh společného postupu přijímá. Totéž platí pro účastníka, který oznámí, že nemá žádné stanovisko. Odpovědi na návrh společného postupu se v zásadě poskytují do 20 kalendářních dnů s možností prodloužení o osm kalendářních dnů (články 56 a 57 ujednání). Sekretariát OECD pro vývozní úvěry informuje účastníky o tom, zda byl společný postup přijat, a dohodnutý společný postup vstoupí v platnost za tři kalendářní dny po tomto oznámení (článek 59 ujednání).

¹ Ve smyslu článku 5 úmluvy OECD.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

2.3 Zamýšlený akt účastníků ujednání

Zamýšleným opatřením je návrh společného postupu, který by byl účastníkům ujednání předložen v souladu s kapitolou IV oddílem 5 ujednání. Navrhovaný společný postup by byl naléhavým a výjimečným opatřením, které by reagovalo na hospodářský útlum v důsledku zdravotní krize COVID-19 a snížilo by závažný dopad krize na realizaci důležitých projektů vývozního průmyslu EU v zemích s nízkými a středními příjmy (podrobněji viz oddíl 3 níže). Navrhovaný společný postup by v případě, že by byl dohodnut, dočasně změnil ustanovení ujednání upravující požadavek na zálohu a maximální státní podporu (čl. 11 písm. a) a c) ujednání).

Vzhledem k naléhavé povaze opatření by měl být návrh předložen co nejdříve a zamýšlený společný postup, bude-li schválen, by se také měl co nejdříve stát použitelným pro všechny účastníky. V důsledku zvláštního zjednodušeného písemného postupu v délce 28 dnů stanoveného v ujednání (viz bod 2.2 výše) mohou účastníci automaticky schválit návrh společného postupu Unie jako konečné znění společného postupu za předpokladu, že nebudou vzneseny žádné námitky, a tento návrh by měl vstoupit v platnost tři dny po ukončení postupu.

Vzhledem k výše uvedenému je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat v orgánu zřízeném dohodou, protože navrhovaný společný postup se pro Unii stane závazným a ovlivní právo Unie na základě článku 1 nařízení (EU) č. 1233/2011, který stanoví, že se v Unii použijí „pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“). Znění ujednání je uvedeno v příloze k tomuto nařízení.“

Stanovení společného postupu by mělo být zahájeno v červenci 2021.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Navrhovaný společný postup přímo souvisí se zdravotní krizí způsobenou onemocněním COVID-19.

Navrhovaný společný postup by veřejným zadavatelům v zemích s nízkými a středními příjmy, kteří nakupují zboží a služby, na něž se vztahuje státem poskytovaná podpora vývozních úvěrů, umožnil provádět zálohové platby ve výši nejméně 5 % hodnoty vývozního kontraktu po dobu 12 měsíců namísto 15 %, jak v současnosti vyžaduje čl. 11 písm. a) ujednání. To by pak znamenalo dočasné zvýšení limitu maximální státní podpory, kterou mohou účastníci stanovit podle čl. 11 písm. c) ujednání, ze stropu ve výši 85 % až na 95 % hodnoty vývozního kontraktu na stejné období.

V souvislosti s hospodářským útlumem způsobeným krizí COVID-19 jsou třetí země dovážející zboží, služby a projekty (např. zdravotnictví a vzdělávání, ale také další odvětví) ze společností EU pod silným finančním tlakem. Většina dotčených projektů se realizuje se suverénními/veřejnými kupujícími v rozvojových zemích. Za běžných hospodářských podmínek by banky, které tyto úvěry financují, obvykle získaly pojistné krytí části úvěru vyplacené předem na soukromém trhu. V důsledku krize COVID-19 se však soukromý trh zdráhá, nebo dokonce není ochoten poskytnout toto krytí rozvojovým zemím. Bez tohoto krytí banky odmítají financovat část předběžného financování projektu v rozvojových zemích, které takové projekty nejvíce potřebují, což znamená, že tyto projekty nelze realizovat. Toto selhání trhu je třeba naléhavě řešit.

Navrhovaný společný postup by byl přínosem jak pro dovozce, tak pro vývozce: poskytl by okamžitou finanční úlevu vládě kupující země a zvýšil by její schopnost pokračovat v investičních projektech. Zároveň by vývozci poskytl příležitost nabídnout flexibilní řešení v obtížných časech a umožnil jim nadále podnikat.

Na základě výše uvedených skutečností se navrhuje snížit požadavek na zálohu ze strany veřejných zadavatelů z 15 % na 5 % hodnoty vývozního kontraktu. Toto opatření by však mělo dvě významná omezení, a to s důrazem na jeho rozvojové cíle a jeho výjimečnost. Za prvé, navrhované opatření by se vztahovalo pouze na zadavatele veřejných zakázek v zemích s nízkými a středními příjmy (tzv. země kategorie II podle článku 11 ujednání a v souladu s definicí Světové banky). Za druhé, opatření by bylo časově omezeno na předpokládanou dobu trvání hospodářských důsledků pandemie. Využilo by se ho tudíž pouze v případě transakcí, u nichž byla žádost o podporu vývozního úvěru obdržena do 12 měsíců od začátku doby platnosti společného postupu, za předpokladu, že jednání o podmínkách transakce byla uzavřena do 18 měsíců po skončení doby platnosti tohoto společného postupu (jak potvrzuje konečný závazek učiněný exportní úvěrovou agenturou). V souvislosti s pravidly ujednání je rovněž důležité poznamenat, že navrhované opatření by podpořilo vývoz nejen ze zemí EU, ale vztahovalo by se stejnou měrou na státní podporu ve všech zemích účastnících se ujednání.

Vzhledem k tomu, že účelem navrhovaného společného postupu je snížit závažný dopad zdravotní krize způsobené onemocněním COVID-19 na realizaci důležitých projektů v rozvojových zemích vývozním průmyslem EU a že Unie hodlá předložit návrh tohoto společného postoj, mělo by být postojem, který má být jménem Unie zaujat, předložit a podpořit návrh uvedený v příloze tohoto rozhodnutí.

3.1 Procesněprávní základ

3.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „postoj, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody.“

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“³.

3.1.2 Uplatnění v tomto konkrétním případě

Navrhovaný společný postup, který budou účastníci ujednání vyzváni přijmout písemným postupem, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt má právní účinky na základě článku 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, který ustanoví, že se v Unii použijí „pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“). Znění ujednání je uvedeno v příloze k tomuto nařízení.“

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

3.2 Hmotněprávní základ

3.2.1 Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí především na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá.

3.2.2 Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 Smlouvy o fungování Evropské unie.

3.3 Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

4. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt účastníků ujednání změní Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech, které tvoří přílohu II nařízení (EU) č. 1233/2011, je vhodné jej po přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku* *Evropské* *unie.*

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech, pokud jde o společný postup o dočasném snížení minimální zálohy

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) byla provedena v právu Unie nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011, a stala se tak pro Unii právně závaznými⁴.
- (2) Účastníci ujednání (dále jen „účastníci“) rozhodnou písemným postupem o návrhu Evropské unie na společný postup v souladu s kapitolou IV oddílem 5 ujednání s cílem umožnit dočasné snížení minimální zálohy požadované podle čl. 11 písm. a) ujednání (dále jen „navrhovaný společný postup“) s ohledem na současný hospodářský útlum způsobený krizí COVID-19.
- (3) Navrhovaný společný postup by veřejným zadavatelům v zemích s nízkými a středními příjmy, kteří nakupují zboží a služby, na něž se vztahuje státem poskytovaná podpora vývozních úvěrů, umožnil provádět zálohové platby ve výši nejméně 5 % hodnoty vývozního kontraktu po dobu 12 měsíců namísto 15 %, jak vyžaduje čl. 11 písm. a) ujednání. To by pak znamenalo zvýšení limitu maximální státní podpory, kterou mohou účastníci stanovit podle čl. 11 písm. c) ujednání, ze stropu ve výši 85 % až na 95 % hodnoty vývozního kontraktu na stejné období.
- (4) Toto výjimečné opatření je nezbytné k reakci na hospodářský útlum v důsledku sanitární krize COVID-19 a snížilo by závažný dopad krize na realizaci důležitých projektů průmyslu EU v zemích s nízkými a středními příjmy.
- (5) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat ohledně navrhovaného společného postupu písemným postupem účastníků, neboť navrhovaný společný postup, jakmile bude dohodnut, bude moci zásadním způsobem ovlivnit obsah práva Unie na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat písemným postupem účastníků Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech, pokud jde o návrh společného postupu o dočasném snížení minimální zálohy, vychází z přílohy tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*